

İçimizdeki casuslar

Gazeteci [Murat Yetkin](#)'in 'Meraklısı İçin Casuslar Kitabı' çalışması Türkiye'deki istihbarat savaşlarını konu alıyor. Kitapta MİT'e çalıştığı belirtilen futbolcu Neşet Güriş ile basketbolcu [Turgut Atakol](#), 'Çiçero' kod adlı İlyas Bazna ve [CIA](#) elemanı Ruzi Nazar da yer alıyor.

Gazeteci [Murat Yetkin](#), Türkiye'deki istihbarat savaşlarını "Meraklısı İçin Casuslar Kitabı" adlı çalışmada bir araya getirdi. Doğan Kitap'tan çıkan araştırma kitabında bugüne kadar ismi ve görevi bilinmeyen casusların faaliyetleri de ilk kez gün yüzüne çıktı. Çalışmasında Türk istihbaratının [NATO](#)'ya girişten itibaren Amerikan istihbaratıyla bir tür bağımlılık ilişkisine girdiğine vurgu yapan Yetkin, [CIA](#)'nın Türkiye'deki en önemli elemanı Ruzi Nazar ve çevresinde olup bitenlere ışık tutuyor. Yetkin'e göre, [Ankara](#)'daki İngiliz Büyükelçisi'nin uşağı olan "Çiçero" kod adlı İlyas Bazna, gizli belgeleri Almanlar'a satmakla kalmayıp MİT'e de çalışmış. Eyüp Futbol Kulübü'nün oyuncusu ve sonra yöneticisi olan Neşet Güriş'in 23 yaşında futbolu bırakarak MİT'te ajan olarak çalışmaya başladığı, eski Galatasaraylı basketbolculardan [Turgut Atakol](#)'un da Güriş'in maiyetinde çalışan MİT elemanı olduğu bilgileri kitapta yer alıyor.

Elrom cinayeti

Kitabın en dikkat çeken bölümü, 22 Mayıs 1971’de THKP-C’liler tarafından katledilen İsrail Konsolosu Efraim Elrom cinayeti. Çalışmada, Nazi savaş suçlusunu Adolf Eichmann’ı yakalayan MOSSAD ekibinde bulunan Elrom’un, bir başka Nazi savaş suçlusunu Alois Brunner’in maddi desteği ile öldürülmüş olabileceği, Seferberlik Tetkik Kurulu’ndaki bir grubun Elrom’dan rahatsız olduğu ve Yüzbaşı İlyas Aydın ve Yüzbaşı Orhan Savaşçı’nın THKP-C örgütü içine sızdırılarak suikastın hazırlandığı iddia ediliyor. Bu bölümdeki iddialar şöyle:

“İlyas Aydın kaçırma eyleminde yer almış, cinayet sonrasında Özel Harp talimatıyla Ankara’da Etimesgut’ta bir evde saklanmış, oradan Suriye’ye geçmişti. Teslim Töre grubunca yakalanmış, Töre’ye göre ajan olduğunu kabul etmiş ve öldürülmüştü. Nazi suç ortağı Brunner’in 97 yaşındayken 2010 yılında Suriye’de öldüğü açıklandı. Elrom ise tam Eichman’ın kaçırılıp İsrail’e getirildiği gün olan 22 Mayıs’ta öldürülmüş, cansız bedeni ertesi gün Nişantaşı’nda bir evde bulunmuştu. Elrom cinayeti 12 Mart döneminin en önemli dönüm noktalarından birisi olmuştu.”

Seba “vaka subayı”

Kitapta BJK’nın efsane başkanı Süleyman Seba’nın, Mahir Kaynak’ın “vaka subayı” olduğu ise şöyle aktarılıyor:

“1954 yılında menisküs olduğu gerekçesiyle futbolu bir anda bıraktı. Bu, Seba’nın o zamanki adıyla MAH, yani MİT’e girdiği tarihti. Seba MİT mensubu olan ilk sporcu değildi. Seba, Beşiktaş Başkanı seçildiğinde artık MİT’ten emekli olmuştu. Emekli olduğu sırada MİT İstanbul Psikolojik İstihbarat Şube Müdürü idi. Emekli olduktan sonra beş yıl daha özel sözleşmeli olarak çalıştı ve ‘Süleyman abileri’ sıfatıyla MİT’in iş dünyası ve sosyal hayat içindeki vitrin yüzlerinden, kanallarından birisi oldu.”

Albayın takma ismi Turan Tural

27 Mayıs 1960 darbesinde yer alan Hava Yarbay Turan Çağlar’ın 1965’te albay rütbesiyle emekli olduktan sonra MİT’e başvurduğu ancak MİT mensubu yapılmadığı, Çağlar’ın MİT tarafından bir tür danışmanlık görevi olan “kanaat önderi” sözleşmesiyle teşkilatla irtibatlı tutulduğu aktarılan kitapta şu satırlar yer alıyor:

Atasagun sorguladı

“Çağlar’ın İstanbul, Levent’teki evine 16 Mart 1983 sabahı dört kişi gelmişti. Bir konuda bilgisine başvuracaklardı, gelenler MİT’tendi. Sorgusunu bizzat Kontrespiyonaj Şube Müdürü Senkal Atasagun yapıyordu. Kalp hastası olduğu bilindiği için sorgudan önce ve sonra doktor muayenesi yapılıyor, hem sorgu hem de muayeneler video kaydına

alınıyordu. 1980'de istifa ettiği MİT'e bir süre önce dönmüş olan Atasagun kanıtları bir bir önüne koyunca Çağlar, 'Sarılmışım. Sizden kaçırarak bir şey kalmamış' diyerek ABD'ye bilgi sattığını kabul edecekti. Çağlar ülke güvenliğine ihanet suçlamasıyla tutuklanarak 11 Nisan'da Ankara'ya, Mamak Askeri Cezaevi'ne konulacak, 15 yıl ağır hapisle yargılanırken 29 Temmuz 1983'te cezaevinde kalp krizi geçirerek öldüğü açıklanacaktı. MİT, Çağlar'ı takibe almış ve ABD'nin İstanbul Başkonsolosluğu'ndan John McGlosson ile yaptığı görüşmeleri görsel olarak da kaydetmişti. Çağlar, McGlosson'a toplam 6 yazılı rapor vermiş, bunun karşılığında 'kızının İngiltere'deki okul masrafı için' diye izah ettiği 'toplamda 1 - 1.5 milyon lira' parayı 'Turan Tural' takma ismiyle imzaladığı makbuzlar karşılığında almıştı. Çağlar olayında bugüne dek pek açığa çıkmamış bir başka MİT görevlisi de vardı. MİT'in Ajan Şubesi Müdürü gibi kritik bir makamda bulunan Bülent Şekerkaya da Çağlar ile birlikte suçüstü yakalanmış ve intihar etmişti."

Darbede bir tek o tutuklanmadı

Kitabın bir ilginç bölümü de şöyle: “Çanakkale’deki Sancak Tül Fabrikası’nın sahibi, ilk özel havayolu SancakAir’in kurucusuydu Murat Bayrak. ABD’de yasa dışı silah ticareti yapmak suçundan yakalanan eski CIA ajanı Frank Terpil’in el konulan evrakını inceleyen [FBI](#), [Libya](#) Devlet Başkanı Muammer El-Kaddafi ve [Uganda](#) Devlet Başkanı İdi Amin gibi alıcılar arasında bir isme daha rastladı: Murat Bayrak, Türkiye. Eski CIA ajanından silah alıp yurda sokan bir isimdi Bayrak. 12 Eylül 1980 askeri darbesi ile MHP’nin Genel İdare Kurulu üyeleri arasında tutuklanmayan bir tek o vardı. Önce [Almanya](#)’ya sonra Federal Almanya’nın başkenti Bonn’a yerleşti. Ruzi Nazar o sırada hâlâ ABD’nin Bonn

Büyükelçiliği'nde istihdam ediliyordu. 2012'de, Nazar'ın Türkiye'ye yerleştiği yıl o da Türkiye'ye döndü. 2015'te Nazar'dan birkaç ay sonra 98 yaşında öldü."

CIA casusu albay

1950'de kurulan Komünizmle Mücadele Derneği'nin (KDM) başkanlarından Orhan Kiverlioğlu'nun derin bağlantılarına dikkat çekilen kitapta şu bilgiler yer alıyor:

"Kiverlioğlu, KMD'de en yakın çalıştığı kişilerden birinin de 1982'de CIA hesabına casusluk yaparken suçüstü yakalanan ve 1983'te cezaevinde ölen özel harpçi emekli Albay Turan Çağlar olduğunu yazacaktı. Çağlar'ın 1970'lerin sonunda Doğu Perinçek yönetimindeki Aydınlık gazetesine MİT mensuplarının ismini veren kaynak olduğu da iddia edilecekti."

[status draft]

[nogallery]

[geotag on]

[publicize off|twitter|facebook]

[category istihbarat]

[tags KİTAP TAVSİYESİ, CASUS, YAZAR, MURAT YETKİN]